

مشکلات رئیس جمهوری جدید آمریکا

بسیاری از سناتور و نمایندگان همکرات کنگره در ناپید و ستایش از رئیس جمهوری جدید از همکاران جمهوریخواه خود پیشی گرفتند ... اما ماه عمل جerald فورد با مردم، کنگره و مطبوعات آمریکا درست سی روز پس از آغاز زمامداری او بعنوان سی و هشتمین رئیس جمهوری آمریکا پایان یافت و چهره مردم و کنگره و مطبوعات آمریکا نسبت به فورد در آغاز دومین ماه زمامداریش، بکلی دگرگون شد: مطبوعات آمریکا در نخستین روز دومین ماه زمامداری فورد مقالات بسیار تند و شدیدالحنی بر علیه وی منتشر کردند، سناتور ها و نمایندگان کنگره او را بیاد انتقاد گرفتند و در «پیتسبورگ» فورد برای نخستین بار با تظاهرات شدید هزاران نفر از مردم بر علیه خود روبرو شد ..

همه این تغییرات، که آثار آن تا پایان زمامداری فورد گریبان او را درها نخواهد کرد از يك تصمیم ناگهانی فورد درباره عفو نیکسون از کلیه جرائم و اتهامات منسبه در دوران ریاست جمهوریش ناشی شده است .

فورد که روز ۲۸ اوت در يك کنفرانس مطبوعاتی بحث در باره عفو نیکسون را بی موقع خوانده و اتخاذ تصمیم در این مورد را برای بعد از رسیدگی به اتهامات وارده بر رئیس جمهوری سابق موکول نموده بود، یک هفته پس از اعلام این مطلب بمللی که هنوز بر کسی معلوم نیسه

«خوش درخشید» ولی دولت مستعجل بود... این بیت که در زبان فارسی بصورت ضرب المثل در آمده مصداق کامل وضعی است که جerald فورد رئیس جمهوری جدید آمریکا در آغاز دومین ماه زمامداری خود با آن روبرو شده است .

جerald فورد، اولین رئیس جمهوری تاریخ آمریکا که از طرف مردم به این سمت انتخاب نشده است در یکماه نخست زمامداری خود با چند نطق استادانه و وقتکاری آرایش و صمیمانه و حسن انتخاب همکارانش چنان محبوبیت و مقبولیتی در آمریکا بدست آورد که کمتر رئیس جمهوری منتخب آمریکا در آغاز زمامداری از آن برخوردار بوده است . در این مدت کوتاه تمام خشم و نفرتی که در ماههای آخر زمامداری نیکسون در جامعه آمریکا نسبت به کاخ سفید و سر نشینان آن بوجود آمده بود به دوستی و محبت مبدل شد . سیاست درهای باز فورد و ترتیب جلسات مصاحبه مطبوعاتی با روزنامه نگاران، مطبوعات آمریکا و سایر وسایل ارتباط جمعی این کشور را که در ساختن افکار عمومی نقش قاطعی دارند به تمجید و ستایش از رئیس جمهوری جدید واداشت. کنگره آمریکا که در یکسال اخیر در برابر کاخ سفید قدامت کرده رئیس قوه مجریه را به مبارزه طلبیده بود در برابر روش آشتی-جویانه و تواضع آمیز فورد چنان نرم شد که

موضوع عفو نیکسون را با یکی از مشاوران خود در میان می‌گذارد و امکانات قانونی این اقدام را بطور محرمانه بررسی می‌نماید. رشیدگی و اتخاذ تصمیم درباره این موضوع بقدری درخفا انجام می‌گیرد که جرالسد تره‌ورست دوست محرم قدیمی رئیس جمهوری و سخنگوی مطبوعاتی او هم از این موضوع بی‌خبر می‌ماند تا روز یکشنبه ۸ سپتامبر وقتی که فورد بوسیله او خبر-نگاران مطبوعات و رادیو تلویزیون را به کاخ سفید احضار می‌کند از این موضوع مطلع می‌شود و بعنوان اعتراض به روش فورد در پنهان نگاه داشتن موضوع از وی - و مخالفت با اصل مطلب یعنی عفو بی‌موقع نیکسون از سمت خود استعفا می‌دهد.

جرالد فورد تصمیم خود را در باره عفو نیکسون در یک جلسه کنفرانس مطبوعاتی فوق‌العاده که روز هشتم سپتامبر در کاخ سفید تشکیل شد اعلام کرد و پس از قرائت فرمان عفو رئیس جمهوری سابق در حضور خبرنگاران و عکاسان و فیلمبرداران آنرا امضاء نمود. فورد در توجیه این تصمیم خود گفت که بنظر وی نیکسون و خانواده او بقدر کافی در ماجرای واترگیت صدمه ورنج کشیده‌اند و ادامه این ماجری و تعقیب و محاکمه رئیس جمهوری سابق نه فقط سالیان دراز آزارشوم و زهر آگین خود را بر جامعه آمریکا باقی خواهد گذاشت ، سلامت و آرامش زندگی مردی را که بهر حال خدماتی بملت آمریکا و سلح جهان کرده بمخاطره خواهد افکند .

آیا فورد از حدود اختیارات خود تجاوز کرده است ؟

در نظر اول چنین مینمود که عفو رئیس جمهوری سابق آمریکا از طرف رئیس جمهوری جدید ، با توجه به این واقعیت که استعفا

اجباری نیکسون از مقام ریاست جمهوری در چنان فضای تحقیر آمیز و خورده کننده ، خود بزرگترین و سنگین ترین کیفر گناه یا اشتباهات نیکسون در ماجرای واترگیت بوده است از طرف افکار عمومی آمریکائیان حسن استقبال خواهد شد خاصه که رئیس جمهوری فعلی خود منتخب رئیس جمهوری مستعفی بوده و اقدام وی در بخشایش نیکسون از نظر دین اخلاقی خود او به رئیس جمهوری پیشین هم قابل توجیه است ، با وجود این تصمیم جرالسد فورد در مورد عفو نیکسون در افکار عمومی آمریکائیان و کنگره و مقامات قضائی آمریکا با واکنش‌های مخالفی روپروشد و مطبوعات آمریکا ضمن انتقاد از اقدام فورد در عفو ناپهنگام نیکسون ، فورد را متهم کردند که در مورد سلف خود از حدود اختیارات قانونی خویش تجاوز نموده است .

قانون اساسی آمریکا در بند ۲ ماده دوم خود اختیار بخشودگی یا تخفیف مجازات محکومین را جز در مورد مقاماتی که با اعلام جرم کنگره محاکمه و محکوم شده‌اند به رئیس جمهوری تفویض نموده و پرزیدنت فورد با استناد همین ماده نیکسون را از کلیه جرائم منسبه عفو کرده است ، اما مخالفان این اقدام رئیس جمهوری می‌گویند که وی قبل از رأی دادگاه نمی‌بایست نیکسون را مورد عفو قرار می‌داد ، زیرا رئیس جمهوری آمریکا نمی‌تواند قبل از رسیدگی کامل به موضوع اتهاماتی که به رئیس جمهوری سابق نسبت داده شده و قبل از اقصای حقایقی که هنوز منکوم مانده است درباره امکان عفو وی از جرایم منسبه تصمیم بگیرد .

بعضی از مخالفان عفو نیکسون از طرف فورد حتی پادا فراتر گذاشته و می‌گویند رئیس جمهوری آمریکا با توجه باین واقعیت که پرونده نیکسون به مرحله اعلام جرم از طرف کنگره آمریکا رسیده و بر اثر استعفا وی از مقام

علل عفو نیکسون و عواقب آن

درباره علل تصمیم ناگهانی فورد در مورد عفو نیکسون حدسیات مختلفی زده می شود که مهم ترین آنها از این قرار است :

۱ - نیکسون قبل از استعفا از مقام ریاست جمهوری از فورد قول گرفته بود که از اختیارات قانونی خود برای عفو و منع تعقیب او استفاده کند و فورد که مقام ریاست جمهوری خود را مدیون نیکسون است در این مورد قول قطعی به نیکسون داده بود .

۲ - گزارش هائیکه از وضع مزاجی نیکسون و افسردگی و عدم تعادل روحی او به فورد داده شد او را سخت نگران کرد ، بطوریکه شایع است درباره احتمال خودکشی نیکسون بر اثر ادامه فشار روحی به فورد اعلام خطر کرده بودند و فورد به همین جهت در صدور فرمان عفو نیکسون شتاب کرد .

۳ - عفو نیکسون بیشتر جنبه سیاسی داشته زیرا محاکمه نیکسون و رسیدگی به اتهامات گوناگون او سالها بطول می انجامید و افشای اقتضاحات و خلافکارهای دوران ریاست جمهوری او به موقعیت حزب جمهوریخواه و خود فورد در انتخابات امسال کنگره و انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۹۷۶ لطمه شدیدی وارد می ساخت .

بهر حال هر يك از این حدسیات درست باشد عفو نیکسون از طرف فورد تصمیمی غیر قابل برگشت میباشد ، ولی آنچه مسلم است اقدام فورد در بخشودگی نا بهنگام نیکسون بموقعیت خود او لطمه شدید و جبران ناپذیری وارد ساخته و شانس تجدید انتخاباتی را به مقام ریاست جمهوری در انتخابات سال ۱۹۷۶ تقریباً از میان برده است .

ریاست جمهوری معوق مانده است نمی بایست و یا نمی توانست درباره عفو نیکسون تصمیم بگیرد بعقیده گروه دیگری از این مخالفان اختیاراتی که قانون اساسی آمریکا در مورد عفو یا تخفیف مجازات مجرمین به رئیس جمهوری داده مربوط به مرحله بعد از رسیدگی به اتهامات مربوطه در مراجع قضائی و اعلام رای دادگاهها است و عفو و منع تعقیب کسی که هنوز در مرحله اتهام میباشد خود بمنزله جلوگیری از افشای حقایق و اجرای عدالت است ! .

ایراد دیگر مخالفان عفو نیکسون از طرف رئیس جمهوری جدید آمریکا این است که در حالیکه عده ای از عوامل دست دوم و دست سوم ماجرای واترگیت زندانی شده و با در مرحله محاکمه و محکومیت هستند چگونه میتوان عامل و آمر اصلی این ماجرا را از تعقیب و محاکمه معاف ساخت ؟ قانون اساسی آمریکا برای همه مردم این کشور در برابر قانون حقوق و امتیازات برابری شناخته است ، بنا بر این چگونه می توان این بی عدالتی را توجیه کرد که مجرم اصلی يك پرونده در پناه امتیازات قانونی از تعقیب مصون بماند و کسانی که مجرمی دستورات او بوده اند بجرم خلافتکاری به زندان بروند .

پیرو این ایراد و اعتراضات ، فورد موضوع عفو کلیه متهمان ماجرای واترگیت را مورد مطالعه قرار داد ، ولی این بار قبل از اتخاذ تصمیم نهائی از طریق سخنگوی مطبوعاتی خود این موضوع را با اطلاع مردم امریکارسانید تا از عکس العمل آنها در برابر چنین تصمیمی مطلع شود . اما واکنشی که از طرف کنگره و مطبوعات و مردم آمریکا در برابر این فکر نشان داده شد بقدری تند بود که فورد از تعقیب آن صرف نظر کرد ، ولی راه دایره ای عفو بعضی از محکومین ماجرای واترگیت در آینده باز گذاشت ..